

Metodiskie ieteikumi

Publicēts: 26.08.2020.

Atjaunināts: 28.03.2023.

[Pasākumi saslimšanas ar leģionāru slimību riska novēršanai](#)

 [Informatīva prezentācija par daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas siltumenerģijas maksājamās daļas noteikšanu](#)

Brošūra: [Metodes siltumenerģijas patēriņa regulēšanai un maksas aprēķiniem centralizētai siltumapgādei pieslēgtiem daudzdzīvokļu dzīvojamajiem namiem](#), Rīga, 2012.

Brošūra sagatavota pēc Latvijas patērētāju interešu aizstāvības asociācijas ierosinājuma, piesaistot atsevišķus vadošos speciālistus attiecīgajās jomās, lai novērstu informācijas trūkumu iedzīvotājiem par siltumenerģijas patēriņa aprēķināšanas kārtību privatizētajos daudzdzīvokļu dzīvojamajos namos un veicinātu iedzīvotāju iesaistīšanos mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas procesā, kā arī informētu iedzīvotājus par siltumenerģijas patēriņa regulēšanas un tā samazināšanas iespējām.

Brošūras izstrādē piedalījās:

Maija Rubīna, Rīgas p/a „Rīgas enerģētikas aģentūra” direktore – 1. un 2. sadaļa, pielikumi.

Pēteris Ūsiņš, SIA „MESA LATVIJA” pārstāvis – 3. sadaļa.

Jānis Gaross, SIA „Danfoss” pārstāvis – 4. sadaļa.

Baiba Miltoviča, Latvijas patērētāju interešu aizstāvības asociācijas pētniece – 5. sadaļa.

ATTĀLINĀTI NOLASĀMU INDIVIDUĀLU SILTUMENERĢIJAS PATĒRIŅA SKAITĪTĀJU UN INDIVIDUĀLU SILTUMA MAKSAS SADALĪTĀJU UZSTĀDĪŠANAS EKONOMISKĀ PAMATOJUMA APRĒĶINĀŠANAS VEIDLAPAS

2020.gada 16.decembrī stājās spēkā Ministru kabineta 2020.gada 10.decembra noteikumi Nr. 730 “Ekspluatējamu ēku energoefektivitātes minimālās prasības” (turpmāk – MK noteikumi Nr.730). MK noteikumu Nr.730 5.punkts paredz, ka daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā patērēto siltumenerģiju uzskaita atsevišķi katrai dzīvojamo un nedzīvojamo telpu grupai. Patērētās siltumenerģijas uzskaitē izmanto attālināti nolasāmus individuālus siltumenerģijas patēriņa skaitītājus (turpmāk arī – skaitītāji) vai individuālus siltuma maksas sadalītājus (turpmāk arī – sadalītāji) katram sildelementam, ja individuālu siltumenerģijas patēriņa skaitītāju uzstādīšana nav tehniski iespējama vai nav ekonomiski pamatota.

Atbilstoši MK noteikumu Nr.730 6.punktam skaitītāju uzstādīšanas tehniskā iespējamība tiek noteikta, izvērtējot, vai tehniski iespējams ar vienu skaitītāju uzskaitīt visā telpu grupā patērēto siltumenerģiju. Savukārt sadalītāju un skaitītāju uzstādīšanas ekonomiskā pamatojuma noteikšanai MK noteikumu Nr.730 7.punkts paredz, ka ekonomisko pamatojumu izvērtē dzīvojamās mājas pārvaldītājs atbilstoši MK noteikumu Nr.730 1. un 2.pielikumā norādītajai sadalītāju un skaitītāju uzstādīšanas ekonomiskā pamatojuma aprēķināšanas metodikai.

Lai nodrošinātu MK noteikumu Nr.730 1. un 2.pielikumā norādītās metodikas korektu piemērošanu, vienlaikus, atvieglojot procesu, kādā dzīvojamo māju pārvaldītājiem jāveic sadalītāju un skaitītāju uzstādīšanas ekonomiskā pamatojuma aprēķini, Ekonomikas ministrijas uzdevumā tika izstrādātas Elektroniskas novērtēšanas veidlapas kā parocīgs un viegli lietojams ekonomiskā pamatojuma aprēķinu veikšanas rīks. Papildus ir izstrādāti metodiskie norādījumi, kas satur saprotamu un viegli uztveramu

skaidrojumu, kā lietojama Elektroniskā novērtēšanas veidlapa, kā arī katrai veidlapai ir pieejams uzskatāms piemērs.

[Siltuma maksas sadalītāji. Aprēķina piemērs.](#)

[Siltuma maksas sadalītāji. Metodiskie norādījumi.](#)

[Siltuma maksas sadalītāji. Vadlīnijas.](#)

[Siltuma patēriņa skaitītāji. Aprēķina piemērs.](#)

[Siltuma patēriņa skaitītāji. Metodiskie norādījumi.](#)

[Siltuma patēriņa skaitītāji. Vadlīnijas](#)

ATTĀLINĀTI NOLASĀMU INDIVIDUĀLU SILTUMENERĢIJAS PATĒRIŅA SKAITĪTĀJU UN INDIVIDUĀLU SILTUMA MAKSAS SADALĪTĀJU maksājamās daļas par siltumenerģiju APRĒĶINĀŠANAS principi

Ministru kabineta 2015. gada 15. septembra noteikumos Nr.524 "Kārtība, kādā nosaka, aprēķina un uzskaita katra dzīvojamās mājas īpašnieka maksājamo daļu par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem" (turpmāk – Noteikumi) un to pielikumos tiek piedāvāta kārtība un metodika maksājamās daļas par siltumenerģiju vai dabasgāzi (turpmāk – siltumenerģija) aprēķinam dzīvojamās mājās.

Dzīvokļu īpašnieku kopība ar lēmumu apstiprina metodiku siltumenerģijas maksājamās daļas sadalei, ievērojot Noteikumos ietvertos siltumenerģijas sadales principus.

Attiecīgi Ekonomikas ministrijas ieskatā izvēlētajā metodikā:

jābūt izdalītiem Noteikumu 18.punktā minētajiem siltumenerģijas patēriņa veidiem - siltumenerģija, kas tiek patērēta apkurei, karstā ūdens patēriņam un karstā ūdens cirkulācijas nodrošināšanai;

jāievēro siltumenerģijas daļas, kas tiek uzskaitīta dzīvoklī, un nemainīgās (koplietošanas) siltumenerģijas daļas koeficienti (Noteikumu 21.pielikums) un korekcijas koeficienti atbilstoši dzīvokļu, nedzīvojamo telpu un mākslinieka darbnīcu izvietojumam dzīvojamā mājā (Noteikumu 22.pielikums);

jāievēro Noteikumu 19.2 un 19.3 punkta pamatprasību pēc analogijas, piemēram, par attiecīgu uzskaites ierīču uzstādīšanu vismaz 70% dzīvokļu;

jāievēro aprēķinu secību, kāda tiek ietverta Noteikumu pielikumos (piemēram, – pirmkārt, aprēķinot vieglāk iegūstamās vērtības (attiecīgā skaitītāja vērtība, konstantā cirkulācijas vērtība uz vienu dzīvokli u.t.t.), un attiecīgi pēc tam sadalot atlikušo siltumenerģijas starpību);

jāizmanto attiecīgās fizikālās formulas, kas ir minētas Noteikumu pielikumos (piemēram, viena kubikmetra aukstā ūdens uzsildīšanai siltummainī patērētās siltumenerģijas daudzuma aprēķināšanas formulu, formulas, kas izmantojamas gadījumos, ja dzīvoklis, nedzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca ir atvienota no kopējās apkures un karstā ūdens apgādes sistēmas u.c. pielikumos atrodamās, izmantojamās formulas).

Lai siltumenerģijas izmaksu sadalījums būtu godīgs, proti, lai veikto individuālo patēriņu mērījumu rezultātā nebūtu krasas atšķirības starp dzīvokļiem dzīvojamā mājā, nepieciešams ņemt vērā faktorus, kas ietekmē siltumenerģijas patēriņu dzīvokļos. Līdz ar to, veicot aprēķinus, nodalāma siltumenerģijas daļa, kas sadalāma ar siltuma maksas sadalītājiem vai siltumenerģijas skaitītājiem un nemainīgā (koplietošanas) siltumenerģijas daļa. Attiecīgi, lai šīs divas daļas noteiktu, jāpiemēro minēto Noteikumu 21.pielikumā norādītie koeficienti. Kad noteikta daļa, kas sadalāma ar siltuma maksas sadalītājiem vai siltumenerģijas skaitītājiem, tai piemēro šo Noteikumu 22.pielikumā noteiktos koeficientus atbilstoši dzīvokļu, nedzīvojamo telpu, mākslinieka darbnīcu izvietojumam dzīvojamā mājā. Tādējādi izlīdzina atšķirības starp galējos un vidus dzīvokļos uzskaitīto patērēto siltumenerģiju, proti,

siltumenerģijas patēriņš izvietojuma dēļ ir atšķirīgs, it īpaši, ja nav veikta mājas siltināšana. Attiecībā uz nemainīgās (koplietošanas) siltumenerģijas daļas sadalīšanu, Noteikumu 21.pielikumā atsevišķi norādītas pieļaujamās atšķirības procentos siltumenerģijas sadalījumā starp dzīvokļiem, nedzīvojamām telpām un mākslinieka darbnīcām uz vienu kvadrātmetru.

Normatīvajā aktā ir noteikts pienākums piemērot nepieciešamos koeficientus maksājamo daļu aprēķināšanai, lai risinātu praksē pastāvošās problēmas, kad individuālā patēriņa uzskaites sistēmu izmanto nelietderīgi, neefektīvi, kā arī dzīvojamās mājās īpašniekiem rūpīgāk neizvērtējot, neizstrādājot aprēķinu veikšanas metodoloģiju, pastāv problēmas ar nesamērīgu siltumenerģijas patēriņa sadalījumu.

Norādām, ka Noteikumu 22.pielikuma koeficienti ir attiecināmi uz dzīvokļu, nedzīvojamo telpu un mākslinieku darbnīcu izvietojumam dzīvojamā mājā nevis uz visu dzīvokli. Attiecīgi pārvaldnieks veic aprēķinu katram dzīvoklim, nedzīvojamai telpai un mākslinieku darbnīcai, kurās kāds no telpu izvietojuma atbilst minētajā pielikumā norādītajam aprakstam. Piemēram, dzīvokļa kopējā platība ir 100 m², viena istaba 50 m² platībā atrodas virs pagraba un tai piemērojams koeficients 0.9, attiecīgi $50 \times 0.9=45$. Otra istaba 50 m² platībā ir stūra telpa ēkas galā un tai piemērojams koeficients 0.85, attiecīgi $50 \times 0.85=42.5$. Tālāk saskaitot kopā ir $45+42.5=87.5$ un izdalot šo ar koeficientiem aprēķināto platību pret kopējo dzīvokļa platību 100, iegūstam vidējo visa dzīvokļa koeficientu 0.875, ko konstanti piemēro ikmēneša maksājamās daļas aprēķinam norēķina periodā konkrētam dzīvoklim.

Koplietošanas telpu apkurei patērēto siltumenerģijas daudzuma proporciju pret dzīvokļu, mākslinieka darbnīcu un nedzīvojamo telpu patērētās siltumenerģijas daudzumu, kas sadalāms ar siltuma maksas sadalītājiem, nosaka arī neatkarīgs ēku energoefektivitātes eksperts, veicot ēkas energosertifikāciju un atsevišķā pielikumā norādot dzīvojamās mājas īpašniekiem nepieciešamo informāciju ēkas siltumenerģijas patēriņa maksas sadalīšanai, tai skaitā šajā punktā minētos siltumenerģijas proporcijas koeficientus. Dzīvokļu īpašnieki var vienoties par energosertifikācijas veikšanu dzīvojamai mājai un gūt papildus informāciju, kuru ņemt vērā pie siltumenerģijas patēriņa maksas sadalīšanas.

<https://www.em.gov.lv/lv/metodiskie-ieteikumi>